

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 10Ek/2107/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119437436
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Holecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119437436.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v zast. JUDr. Katarína Hegedúšová, Majernikova 3479/3A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, proti povinnému: A. I., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt A. XXX/XX, XXX XX V., o vymoženie 33 EUR, trov pôvodného konania a trov exekúcie, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 10Ek/2107/2019 zo 20. decembra 2019, takto

rozhodol:

Sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 10Ek/2107/2019 zo 20. decembra 2019 zamieta.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 10Ek/2107/2019 zo 20. decembra 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol.

2. Vychádzal zo zistení, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 20.11.2019 domáhal od povinného vymoženiu zmluvnej pokuty vo výške 33 EUR s príslušenstvom, na podklade exekučného titulu, ktorým je Rozhodcovský rozsudok sp. zn.: SRSAspA 02986/15, ktorý dňa 09.09.2016 vydal Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, IČO: 45 744 971, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní s ustanoveným rozhodcom Mgr. Petrom Senovským.. Súd po preskúmaní návrhu na vykonanie exekúcie a predložených príloh dospel k záveru, že prílohy k návrhu - zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 207800640, ako aj rozhodcovská zmluva (obe zo dňa 23. 09. 2013) uzatvorené medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom sú spotrebiteľskými zmluvami podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase ich uzavretia, nakoľko z ich obsahu nevyplýva, že povinný je podnikateľským subjektom, prípadne že v čase uzatvárania zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo podnikateľskej činnosti, pričom oprávnený pri jej uzatváraní konal v rámci svojej obchodnej činnosti. Tento právny vzťah preto možno považovať za spotrebiteľský vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Ďalej súd v odôvodnení svojho rozhodnutia pripomenul, že zákonné ustanovenie § 53 ods. 3 Exekučného poriadku exekučnému súdu ukladá pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie povinnosť preskúmať súlad exekučného titulu s týmto zákonom. Súladom exekučného titulu so zákonom treba rozumieť nielen formálne náležitosti exekučného titulu, ale aj jeho materiálnu vykonateľnosť. Súd v exekučných konaniach, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskom spore, je vždy povinný skúmať, či sú kumulatívne splnené všetky podmienky ustanovené v § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku, t.j. či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodca zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, ako aj to, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva a rozhodcovský rozsudok spĺňajú podmienky podľa osobitných predpisov a či rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu. Ak súd

dospeje k záveru, že nie je splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, návrh na vykonanie exekúcie zamietne. Súd preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú medzi oprávneným a povinným v ten istý deň, t.j. 23. 09. 2013. Z čl. II. rozhodcovskej zmluvy č. vyplýva, že všetky spory, ktoré vzniknú z predmetnej zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu. Súd ďalej konštatoval, že je oprávnený, a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súdy v exekučnom konaní nepreskúmavajú vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizujú svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, (v aktuálnom znení podľa § 53 ods. 3 Exekučného poriadku), t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 53 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. Vyššie uvedené závery vyplývajú z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2012, sp. zn.: 6Cdo 105/2011, porovnaj aj sp. zn. 3Cdo 122/2011, sp. zn. 3Cdo 146/2011). Rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú v takom znení, v akom bola exekučnému súdu predložená, konajúci súd právne posúdil ako neprijateľnú, a s poukazom na § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka tým za absolútne neplatnú a to z dôvodu, že spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pre vyslovenie absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy bolo z pohľadu súdu podstatné to, že so spotrebiteľom nebola individuálne dojednaná. Dojednanie zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu by malo charakter individuálnej zmluvnej podmienky vtedy, ak by oprávnený predložil povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takej podobe, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinný mal možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Význam posudzovania kritérií, či sa jedná o neprijateľnú podmienku je práve pri rozhodcovskej zmluve zvýraznený tým, že na jej základe sa deleguje právomoc prejednať spor súkromnou osobou a spotrebiteľ sa ďalej nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. V danom prípade z návrhu rozhodcovskej zmluvy nevyplýva, že spotrebiteľ mal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej rozhodcovskej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Rozhodcovská zmluva navyše nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Veriteľ podaním návrhu na začatie konania na rozhodcovský súd uskutočnil výber predpokladaný v čl. II bode 1, písm. a) rozhodcovskej zmluvy.

Po tomto výbere už povinný nemal faktickú možnosť podať návrh na začatie konania pred všeobecným súdom, musel sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, čím došlo k porušeniu Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva každého na spravodlivý súdny proces pred nezávislým a nestranným súdom. Spornosť vo vyváženosti vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú zmluvu, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v predtlačenej časti rozhodcovskej zmluvy je vopred určený konkrétny jediný rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený v rozhodcovskom konaní spory vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Súd zdôraznil aj skutočnosť, že rozhodcovská zmluva sa nestáva individuálne dohodnutou ani tým, že spotrebiteľ má v úzkej časovej lehote hneď po jej podpise právo od tejto zmluvy odstúpiť. Uvedené tiež nemení nič na neprijateľnom charaktere rozhodcovskej zmluvy, keď v posudzovanom prípade bola spotrebiteľovi v konečnom dôsledku odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom vo všetkých prípadoch, ak dodávateľ podá voči nemu žalobu na rozhodcovskom súde. Takouto formuláciou rozhodcovskej zmluvy bolo povinnému ako spotrebiteľovi odňaté právo slobodnej voľby uplatnenia či bránenia svojho práva nielen medzi všeobecným súdom a rozhodcovským konaním, ale aj právo slobodného výberu konkrétneho rozhodcu či rozhodcovského súdu, ktorý by spor rozhodol. Ustanovenie rozhodcovskej zmluvy, od ktorej rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc je v tomto prípade neprijateľné, a preto je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy neplatné. Právomoc rozhodcovského súdu bola v tomto prípade založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní a preto je nesporné, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu v tomto konaní má za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, ktorý je nulitným právny aktom a nemožno ho považovať za spôsobilý exekučný titul podľa § 45 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Súd na základe vyššie uvedených skutočností a uvedenú judikatúru potom návrh na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku zamietol.

3. Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu podal oprávnený sťažnosť, v ktorej navrhol, aby súd napadnuté uznesenie zrušil a oprávnenému priznal nárok na náhradu trov konania.

4. Namietal, že podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte len ako „Občiansky zákonník“), platného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, je neprijateľnou podmienkou dojednanie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Je nepochybné, že rozhodcovská zmluva, dohodnutá medzi oprávneným a povinným je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Už len z tohto pohľadu rozhodcovská zmluva nevyžaduje od povinného, aby spory s oprávneným riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. V zmysle rozhodcovskej zmluvy článku II - predmet zmluvy v bode 1 sa uvádza: zmluvné strany sa dohodli riešiť všetky spory vzniknuté z predmetných zmlúv úvere buď pred Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. (ďalej len „rozhodcovský súd“) alebo pred príslušným všeobecným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde. Z toho jasne vyplýva, že nie je daná výlučnosť rozhodcovského súdu, a povinný sa má možnosť v prípade nespokojnosti obrátiť na všeobecný súd. Obdobnou otázkou sa zaoberal aj Okresný súd Rimavská Sobota, ktorý rozsudkom sp. zn. 14C/214/2014 zo dňa 24.09.2015 zamietol žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, pričom vo svojom rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že účastníci konania uzavreli popri úverovej zmluve aj rozhodcovskú zmluvu, a to na samostatnej listine, ktorej obsahom je len úprava podmienok riešenia sporov z úverovej zmluvy a možnosť ich riešenia tak na rozhodcovskom súde ako aj na všeobecnom súde s právom výberu na strane žalujúcej zmluvnej strany. Oprávnený poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/107/2015 zo dňa 28.02.2016, ktorý zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu obdobne ako v tomto prípade, pričom tento súd konštatoval, že: „V tejto zmluve sa účastníci dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere, ako aj spory z dohody o vyplnení zmenky bude riešiť Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. a v rozhodcovskom konaní bude rozhodovať jeden rozhodca. Ustanovenie rozhodcu samotným rozhodcovským súdom umožňuje § 8 ods. 2 písm. c zák. č.244/2002 Z. z., preto týmto postupom nedošlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania a nebolo ani porušené ust. § 17 zákon o rozhodcovskom konaní.“ Poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 12Cb/114/2014-104 zo dňa 16.3.201, ktorým tento súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku s odôvodnením, že žaloba nie je dôvodná, rozhodcovskú doložku zakomponovanú v textovom znení rozhodcovskej zmluvy vyhodnotil

ako platnú s ohľadom aj na dodržanie procedurálneho postupu v rozhodcovskom konaní. Zmluvné strany podpisom zmluvy o úvere a rozhodcovskej zmluvy, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru prejavili zmluvnú slobodu plniť tak právo a povinnosti, ktoré z nich vyplývajú a nebolo úlohou súdu spochybňovať vôľu strán. Oprávnený v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13.11.2017, sp. zn. 2Er/1464/2015, v ktorom súd konštatoval, že dlžník sa „uzatvorením Rozhodcovskej zmluvy nevzdal práva a súdnu ochranu poskytnutú všeobecnými súdmi Slovenskej republiky, nakoľko Rozhodcovská zmluva obsahuje alternatívne riešenie sporov, ktoré dostatočným spôsobom zabezpečuje spotrebiteľovi právo podať žalobu nielen na rozhodcovský súd, ale aj na všeobecný súd. Umožnenie výberu súdu, ktorý je dohodnutý zmluvnými stranami v poslednej vete čl. II bod 1 Rozhodcovskej zmluvy je dôkazom o tom, že takýmto žiadateľom môže byť rovnako veriteľ ako aj dlžník - spotrebiteľ, preto takéto dojednanie nemôže mať povahu neprijateľnej podmienky (z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoE/297/2017 zo dňa 24.08.2017).“ Podľa odbornej literatúry rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je pre spotrebiteľa nevýhradná (t.j. dáva mu možnosť vždy sa pred podaním žaloby proti dodávateľovi rozhodnúť, či ju podá na všeobecnom alebo rozhodcovskom súde) nebude dotknutá ustanovením § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka (Magál, M. - Kubina, P.: Rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách. Justičná revue, 2008, č. 4, s. 616 a nasl.). Povinný má teda kedykoľvek právo sa slobodne rozhodnúť, na ktorom orgáne uplatní svoje právo. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu. Rovnaké postavenie účastníkov konania sa musí prejavovať v procesnom postupe súdu od podania žaloby až po vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý obom stranám umožní predkladať návrhy na vykonanie dôkazov, podanie vzájomnej žaloby, návrhy na doplnenie žaloby a najmä právo vyjadriť sa k predloženým dôkazom druhej strany. Ak ide o rozhodovanie na Stálom rozhodcovskom súde pri ustanovení rozhodcov sa vychádza z rokovacieho poriadku súdu, pokiaľ sa strany nedohodli na osobe rozhodcu. Problémy pri ustanovení rozhodcov vznikajú, ak strany uzavreli len rozhodcovskú doložku, v ktorej riešili okruh majetkových sporov, ktoré sa budú podľa vzájomnej dohody rozhodovať v rozhodcovskom konaní a o otázke ustanovenia rozhodcov neuzavreli žiadnu dohodu. V rozhodcovskej zmluve by sa preto mali dohodnúť na spôsobe ustanovenia rozhodcov, za podmienky ak sa nevedia dohodnúť na konkrétnej osobe rozhodcu. Tomu chcel veriteľ predísť, a preto navrhol rozhodcu, s ktorým mohol a nemusel dlžník súhlasiť. V prípade, že obe strany rozhodcovskú doložku v znení o výbere rozhodcu podpísali, svojím podpisom vyslovili súhlas s prerokovaním sporu pred rozhodcom ustanoveným už v rozhodcovskej doložke/zmluve. Sporová strana mohla už pri podpise rozhodcovskej doložky alebo zmluvy vysloviť nesúhlas s osobou uvedeného rozhodcu a mala možnosť navrhnúť na rozhodovanie iného rozhodcu. Ak bola rozhodcovská doložka alebo zmluva jasne a určite formulovaná aj s uvedením mena rozhodcu a podpísaná oboma stranami, každá z nich mala možnosť vzniesť námietky voči uvedenej osobe rozhodcu. Podľa oprávneného potom v danom prípade nedošlo k porušeniu zásady rovnosti v rozhodcovskom konaní pri menovaní osoby rozhodcu, lebo druhá strana sa rozhodla slobodne o podpísaní doložky a mala možnosť vyjadriť nesúhlas s jej menovaním. Ak by mal predsa len povinný pochybnosti o stanovenom rozhodcovi a domnieval sa, že ide o sudcu, ktorý rozhoduje zaujato a nespravodlivo, mohol podať námietku predpojatosti. V prípade predmetnej zmluvy sa teda jedná o individuálne dojednanú podmienku, v prípade ktorej nemôže ísť o podmienku neprijateľnú. Navyše z dôvodu existencie samostatného dokumentu má dlžník/klient (v tomto prípade povinný) na výber, či sa rozhodcovského konania zúčastní, alebo nie. Je logické, že pokiaľ by zo strany spotrebiteľa došlo po uzavretí zmluvy k jej porušeniu, t. j. k jeho protiprávnemu konaniu, bude to práve dodávateľ, ktorý bude nútený obrátiť sa so žiadosťou o právnu ochranu na príslušný orgán, a to buď na základe voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním, alebo priamo na súd (pretože vo vzťahu k nemu nebude uzavretá rozhodcovská doložka) alebo priamo na rozhodcovský orgán (pretože vo vzťahu k nemu bude rozhodcovská doložka výhradná). Následky tohto procesného kroku už upravuje príslušné procesné právo, a nie rozhodcovská zmluva. Takýmto záverom nie je na viac vôbec dotknuté právne postavenie spotrebiteľa. Ten má predsa možnosť obrátiť sa skôr ako dodávateľ na všeobecný súd s nárokom z titulu porušenia jeho (napr. spotrebiteľských) práv alebo má možnosť sa brániť v rozhodcovskom konaní. Platnosť právneho úkonu na viac treba hodnotiť v čase jeho uzavretia a bez hypotetického zvažovania okolností, ktoré môžu, ale aj nemusia nastať po jeho uzavretí. Dôležité teda je to, či zmluva v čase jej uzavretia sama osebe umožňuje alebo neumožňuje spotrebiteľovi uskutočniť voľbu medzi súdom alebo alternatívnym riešením sporu. Oprávnený je presvedčený, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne, v zmysle platných právnych predpisov (v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy) a nemožno mať teda žiadne pochybnosti o jej legitímnosti. Prípustnosť rozhodcovského konania vyplýva aj z právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských úverov. Možnosť mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (avšak oprávnený popiera, že by sa v danom prípade

jednalo o spotrebiteľa a o spotrebiteľský úver v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch) vyplýva jednoznačne z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. r) pôvodného Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov), ako aj aktuálne účinného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. v) Zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (zákon č. 129/2010 Z.z. v znení zákona č. 394/2011 Z.z.), ktoré jednoznačne umožňujú mimosúdne riešenie sporov zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Rovnaký záver vyplýva aj zo znenia aktuálne účinnej smernice č. 2005/48/ES o spotrebiteľskom úvere (čl. 24 ods. 1), ktorá zaväzuje členské štáty zabezpečiť primeraný a účinný postup na urovanie spotrebiteľských sporov, ktoré sa dotýkajú zmluvy o úvere. Platné a účinné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských úverov sú vo vzťahu k právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (aj keď ani táto zásadne rozhodcovské konanie nezakazuje) nielen *lex specialis*, ale aj *lex posterior*, a teda jednoznačne majú prednosť pri aplikácii. Prípustnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských sporoch vyplýva jednoznačne aj z odporúčania Komisie č. 98/257/ES o zásadách použiteľných na orgány zodpovedné za mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov. Prípustnosť rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských sporoch vyplýva aj zo súdnej judikatúry a odbornej literatúry. Zásadná prípustnosť rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských sporoch bola priznaná Rozsudkom Vrchného súdu v Olomouci zo dňa 2. marca 2011, sp. zn. 12 Cmo 13/2010, pričom tento súd výslovne uviedol, že existencia rozhodnutia ESD č. C-168/05 vo veci Elisa Maria Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL. v zmysle jeho bodov č. 36-39 nestanovuje povinnosť národného súdu prehlásiť rozhodcovskú doložku z úradnej moci za neplatnú a vyvodíť z toho ďalšie dôsledky. Prípustnosť rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských sporoch bola v podobe odmietnutia vecného prieskumu rozhodcovských rozsudkov potvrdená o.i. aj rozsudkom Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 30. októbra 2009, sp. zn. 33 Cdo 2675/2007, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Hradci Králové zo dňa 1. marca 2011, sp. zn. 19Co 481/2010 publikovaného na www.profipravo.cz. Rozsudkom Najvyššieho súdu ČR zo dňa 29. júna 2010, sp. zn. 23 Cdo 1201/2009 bolo popri pripustení rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskom spore uvedené, že rozhodcovská doložka bola písaná dobre čitateľným písmom a spotrebiteľ dobre vedel, že text, ktorý podpisuje, obsahuje rozhodcovskú doložku, ako aj to, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno ponímať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. Prípustnosť rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskom spore potvrdil Najvyšší súd ČR aj svojím uznesením zo dňa 28. apríla 2010, sp. zn. 23 Cdo 4895/2010. Uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 30. marca 2009, sp. zn. 32 Cdo 1590/2008 s právnou vetou: v prípade spotrebiteľskej zmluvy nie je dojednanie rozhodcovskej doložky vylúčené bolo publikované pod číslom C 7386 v Súbore rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR, ako aj v systéme www.beck-online.cz. Odborná literatúra použitie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskom spore pripúšťa, pričom oprávnený odkazuje na: Hulmák, M. - Tomančáková, B.: Rozhodcovské konanie ako vhodný prostriedok riešenia sporov medzi dodávateľom a spotrebiteľom. *Obchodnoprávna revue*, 2010, č. 6 a 7, s. 168 a nasl. a 189 a nasl.; Nový, Z.: Spotrebiteľské úvery a rozhodcovské konanie. *Jurisprudence*, 2010, č. 7, s. 22 a nasl.. Medzi oprávneným a povinným bola v predmetnom prípade uzatvorená rozhodcovská zmluva, a to na samostatnom liste papiera, oddelene od samotnej Zmluvy o úvere. Povinný svojím podpisom zo dňa 22.05.2014 potvrdil, že s uzatvorením Rozhodcovskej zmluvy súhlasí, zároveň vyhlasuje, že bol pred uzatvorením zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy. Povinný svojím podpisom ako vážnym, zrozumiteľným a určitým prejavom vôle súhlasil s uzavretím. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má oprávnený za to, že rozhodcovskou zmluvou bola platne založená právomoc rozhodcovského súdu, a preto aj rozhodnutie, ktoré bolo výsledkom rozhodcovského konania, má povahu exekučného titulu

5. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

6. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

7. V zmysle § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

8. V zmysle § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

9. Súd (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané, proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná, po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná. Súd sa plne stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia a v podrobnostiach naň preto odkazuje. Z obsahu súdneho spisu mal sťažnostný súd potvrdený skutkový stav tak, ako ho zistil aj súd v napadnutom uznesení a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver. Odôvodnenie napadnutého uznesenia poskytuje dostatočný podklad pre prijaté rozhodnutie, pričom poskytuje primeranú odpoveď aj na oprávneným uplatnené dôvody sťažnosti. Písomné vyhotovenie uznesenia tak nemusí obsahovať odôvodnenie (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku).

10. Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorou bolo potrebné sa v konaní zaoberať, bola otázka platnosti rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi oprávneným a povinným zakladajúca právomoc rozhodcovského súdu vydať exekučný titul. Súd na úvod pripomína, že ochranu autonómie vôle považuje za elementárnu podmienku fungovania materiálneho právneho štátu. V intenciách tohto názoru je potom potrebné uzavrieť, že vo všeobecnosti platí, že strany rozhodcovskej zmluvy sa dobrovoľne a vedome vzdávajú svojho práva na prejednanie svojej veci nezávislým a nestranným súdom. Právomoc rozhodcu prejednať a rozhodnúť spor sa zakladá na zhodnej vôli sporových strán, prejavenej v rozhodcovskej zmluve. Touto procesnou dohodou strany derogujú právomoc súdu a zakladajú právomoc rozhodcu. Právny poriadok v súlade so zásadou autonómie vôle slobodne prejavenuú vôľu strán smerujúcu k prejednaniu a rozhodnutiu sporu rozhodcom rešpektuje, to však na strane druhej neznamena, že by účelom rozhodcovského konania malo byť vylúčenie či zníženie úrovne ochrany, ktorá by bola stranám poskytovaná v civilnom súdnom konaní. Ochrana autonómie vôle nemôže byť absolútna ani tam, kde existuje iné základné právo jednotlivca alebo ústavný princíp či iný ústavne aprobovaný verejný záujem, ktorý je spôsobilý autonómiu vôle proporcionálne obmedziť. Vo vzťahu k posudzovaniu otázky platnosti rozhodcovskej zmluvy je potrebné zdôrazniť, že rozhodcovské konanie nie je nachádzaním práva, ale dotváraním záväzkového vzťahu zmluvných strán. V rozhodcovskom konaní dochádza k urovneniu vzájomných vzťahov, ktoré sa uskutočňuje v prítomnosti rozhodcu ako zástupcu strán sporu, ktoré na neho delegovali svoju vôľu. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že rozhodcovské konanie nie je konaním súdneho typu a rozhodcovský súd nie je orgánom verejnej moci. Tento záver sa potom odráža v celkovo prísnejšom nahliadaní na rozhodcovské zmluvy a ich náležitosti.

11. Súd pri posudzovaní daného prípadu vychádzal zo skutočnosti, že oprávnený ako veriteľ s povinným ako dlžníkom uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere a rovnakého dňa oprávnený s povinným uzavreli aj rozhodcovskú zmluvu. Niet pochyb o tom, že v predmetných zmluvách na strane jednej vystupoval oprávnený v postavení dodávateľa konajúceho v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a na strane druhej povinný v pozícii spotrebiteľa (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Preto je potrebné na problematiku uzavretej rozhodcovskej zmluvy nahliadať primárne z pohľadu práva na ochranu spotrebiteľa.

12. Ochrana spotrebiteľa je v slovenskom právnom poriadku prioritne upravená v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

13. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia dotknutých zmlúv (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

15. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

17. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

19. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Napriek tomu, že v ustanovení § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka dojednanie rozhodcovskej doložky/zmluvy nie je súčasťou exemplifikatívneho výpočtu neprijateľných podmienok uvedených v spotrebiteľských zmluvách, je potrebné skúmať, či s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu nemôže byť dojednanie rozhodcovskej zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku považované. Súd pripomína, že 21.04.1993 bola publikovaná v Úradnom vestníku L 095 Smernica č. 93/13/ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), ktorá bola prijatá s cieľom zvýšiť ochranu spotrebiteľa pred neprimeranými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Napriek skutočnosti, že táto Smernica nemá priamy účinok, je základným vodítkom eurokonformného výkladu slovenských právnych predpisov v oblasti spotrebiteľských zmlúv.

21. Podľa § čl. 3 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery, spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. V zmysle § čl. 3 bod 2 Smernice, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že niektoré aspekty podmienky alebo jedna špecifická podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje aplikáciu tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

22. Je potrebné na úvod zdôrazniť, že samotné dojednanie rozhodcovskej doložky prípadne rozhodcovskej zmluvy ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy je možné pripustiť, resp. nie je možné takéto dojednanie považovať (bez ďalšieho) za neprimeranú podmienku v zmysle Smernice. Súd preto súhlasí s názorom oprávneného, že je možné dojednanie rozhodcovskej zmluvy aj na účely riešenia sporu zo spotrebiteľského úveru. Uzavretie rozhodcovskej zmluvy je však možné pripustiť iba za predpokladu, že jej obsah bude účastníkom konania garantovať rovnaké zaobchádzanie, čo vo vzťahu podnikateľ - spotrebiteľ znamená zvýšenú ochranu slabšej strany, teda spotrebiteľa. K záveru o prípadnej neplatnosti takejto rozhodcovskej zmluvy je možné dospieť na základe individuálneho posúdenia formulácie jej obsahu vrátane okolností, za akých k uzavretiu doložky došlo. V tejto súvislosti je potrebné ďalej doplniť, že ustanovenia spotrebiteľských zmlúv alebo zmluvných podmienok, ktoré sú formulárove predtlačené a neumožňujú jednoznačne slabšej strane (spotrebiteľovi) ich modifikáciu, v sebe skrývajú možnosť vyvolania nepriaznivých následkov na strane spotrebiteľa. Na povinnosti

exekučného súdu posúdiť možné nepriaznivé následky (nekalosť) uzavretia rozhodcovskej zmluvy resp. právomoc rozhodcovského súdu vec prejednať a rozhodnúť nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že spotrebiteľ zmluvu podpísal a s podmienkami zmluvy súhlasil.

23. Súd z predložených dôkazných prostriedkov zistil, že medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom bola dňa 23. 09. 2013 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 207800640. Súčasne bola medzi oprávneným a povinným uzatvorená toho istého dňa 23. 09. 2013 aj rozhodcovská zmluva. Z časového hľadiska je teda zrejmé, že rozhodcovská zmluva bola povinnému ako spotrebiteľovi predložená spolu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, v čase tzv. „zníženej bdelosti spotrebiteľa“, keď jeho prvotným zámerom bolo požičať si finančné prostriedky, nie dohodnúť spôsob riešenia prípadných sporov. Predmetnú rozhodcovskú zmluvu aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere podpísal povinný v jeden deň spolu ako viacero spolu súvisiacich a vopred pripravených dokumentov. Napriek skutočnosti, že rozhodcovská doložka je uvedená ako samostatná rozhodcovská zmluva, ide len o zmluvné dojednanie tvoriace súčasť úverovej zmluvy, ktorá má formulárový charakter a ktorej obsah spotrebiteľ nemohol nijako ovplyvniť, preto ju v zmysle § 53 ods. 2 OZ nemožno považovať za individuálne dojednanú. Ani skutočnosť, že vo formulári rozhodcovskej zmluvy je poskytnutá možnosť na odstúpenie od zmluvy aj bez uvedenia dôvodu, nepreukazuje individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy. Oprávnený žiadnym spôsobom neosvedčil, že by aj v skutočnosti stačilo iba podpísanie jednej z listín, ktoré spotrebiteľovi boli na podpis predložené, aby povinný od oprávneného obdržal dohodnuté finančné prostriedky. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. V danom prípade nemožno prehliadnuť, že rozhodcovská zmluva bola spísaná na predpísanom tlačive, formulárovým spôsobom, ktorého obsah nemohol povinný (spotrebiteľ) ovplyvniť a bol nútený sa jeho obsahu podriaďiť. Súd nevidel v danom prípade dôvod odkloniť sa už od ustálenej súdnej praxe, že kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, je stav, že zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Súdna kontrola totiž dopadá aj na stav, že zmluvný vzťah bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná, bez možnosti zmeniť jej obsah (k tomu porovnaj uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 18C/308/2014-73 zo dňa 14. marca 2016). Z obsahu spisu nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu lítery zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného o následkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. V tomto smere preto sťažnostný súd považuje záver súdu vyslovený v napadnutom rozhodnutí, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, za správny.

24. K obsahu rozhodcovskej zmluvy je potrebné dodať, že jej účastníci mali na výber, či spory zo zmluvy o úvere budú riešiť v konaní pred všeobecným súdom alebo určeným rozhodcovským súdom. Súd nemal z predložených listín za preukázané, že povinný ako spotrebiteľ, aktívne jednal o spôsobe vyriešenia prípadných sporov a ani o výbere rozhodcovského súdu, t.j. že by sa podieľal na vzniku zmluvy, a to práve z dôvodu, že mu bola predložená zjavne formulárová zmluva. Vzhľadom na skutočnosť, že povinnému bolo znenie rozhodcovskej zmluvy predložené na formulári, jednalo sa o oprávneným vopred nastavené pravidlá v otázke určenia konkrétneho rozhodcovského súdu bez akejkoľvek možnosti povinného podieľať sa na obsahu takejto rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva v tejto konkrétnej veci napĺňa znaky neprímeranej podmienky, pretože vyvoláva nerovnováhu medzi účastníkmi konania a táto nerovnováha dosahuje zvýšenú disproporčnú intenzitu a vo svojom dôsledku je spôsobilá viesť k značnej procesnej nevýhode na strane povinného. Voľba súdu sa v posudzovanom prípade pre povinného stáva iluzórnou, pretože v prípade spotrebiteľských úverov je to výlučne veriteľ, ktorý rozhodcovské konanie proti spotrebiteľovi iniciuje. Nakoľko predmetná rozhodcovská zmluva znemožňuje voľbou povinného dosiahnuť rozhodovanie sporu pred všeobecným súdom, pokiaľ ho oprávnený vyvolá ako prvý, je tak založená nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán (k tomu porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7ECdo/128/2013 zo dňa 09. 01. 2014. uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo 230/2011 zo dňa 18. 09. 2012).

25. Každý prípad je nutné posudzovať individuálne s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu a predovšetkým v kontexte všetkých okolností signalizujúcich, že zo strany poskytovateľa úveru dochádza síce z formálneho hľadiska k právne bezvadným právnym úkonom, ktoré však vo svojej vzájomnej

súvislosti a s ohľadom na časovú nadväznosť fakticky vedú k sťaženiu či dokonca k upretiu práva druhého účastníka na riadnu a efektívnu súdnu ochranu. Konanie in fraudem legis predstavuje postup, keď sa niekto správa formálne podľa práva, ale tak, aby zámerne dosiahol výsledok právnu normou zakázaný alebo nepredvídaný a nežiaduci (náleží Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 314/07 zo dňa 16. 12. 2008). Súd na zistený skutkový stav aplikoval súvisiace právne predpisy v súlade s únijným výkladom spotrebiteľského práva v záujme zistenia, či sa v danom prípade oprávnený naoko právne súladným spôsobom nesnaží obísť zákonné ustanovenia slúžiace ochrane spotrebiteľa ako slabšej strany záväzkového vzťahu pred nekalými zmluvnými podmienkami. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25). Vzhľadom na túto situáciu znevýhodneného postavenia článok 6 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Ako vyplýva z judikatúry, ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť (rozsudky Mostaza Claro, už citovaný, bod 36, a zo 4. júna 2009, Pannon GSM, C-243/08, Zb. s. I-4713, bod 25). S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce smernica 93/13 dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 27; Mostaza Claro, už citovaný, bod 26, ako aj zo 6. októbra 2009, Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, Zb. s. I-9579, bod 31). Vo svetle týchto zásad Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátny súd má aj bez návrhu posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, už citovaný, bod 32). Možnosť súdu skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice 93/13, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7 tejto smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32, a Mostaza Claro, bod 27). Táto možnosť priznaná súdu sa považuje za nevyhnutnú na zabezpečenie účinnej ochrany spotrebiteľa, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Cofidis, bod 33, ako aj Mostaza Claro, bod 28).

26. Sťažnostný súd poukazuje na svoj výklad tak rovnako ako súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nebola povinným osobitne (individuálne) vyjednaná a bola oprávneným pripravená ako súčasť ďalšej vopred pripravenej zmluvy, ktorej predmetom bola primárne dohoda strán na poskytnutí úveru a nie dojednanie rozhodcovskej zmluvy. Zmluvná podmienka núti povinného (spotrebiteľa) neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu vo všetkých prípadoch, ak sa oprávnený bude voči nemu domáhať svojich práv pred rozhodcovským súdom. Vychádzajúc z rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že oprávnený už od počiatku sleduje jej koncipovaním riešenie prípadných sporov na rozhodcovskom súde, ktorý sám určí, pričom aj v zmysle judikatúry Súdného dvora je pravidlom, že sporové konanie v spotrebiteľských veciach vyvoláva práve podnikateľ. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že predmetnú rozhodcovskú zmluvu posúdil vyšší súdny úradník správne ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, pretože spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného (spotrebiteľa), poukazujúc aj na judikatúru Súdného dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05). Rozhodcovskú zmluvu preto súd správne vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení. Následkom zistenej absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy je skutočnosť, že rozhodcovský súd vôbec nemal právomoc rozhodovať daný spor, preto predmetný rozhodcovský rozsudok nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul, ale za nulitný právny akt. Takýto exekučný titul je potom v rozpore s ustanoveniami Exekučného poriadku (vykonateľný exekučný titul v zmysle § 45 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku) a preto návrhu na vykonanie exekúcie, ktorým sa navrhuje vykonanie exekúcie na základe nespôsobilého exekučného titulu, nebolo možné vyhovieť. Súd v preskúmanom

rozhodnutí postupoval správne, keď takýto návrh na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku zamietol.

27. Napadnuté uznesenie tak súd považuje za vecne správne, keď ani v sťažnostnom konaní neboli zo strany oprávneného tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z uvedených dôvodov súd sťažnosť oprávneného podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol.

28. Oprávnený si v sťažnostnom konaní uplatnil voči povinnému aj nárok na náhradu trov exekučného konania.

29. Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 199a ods. 1 Exekučného poriadku, trovami oprávneného sú výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie a v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie, výdavky na zaplatený súdny poplatok a hotové výdavky spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie.

31. Podľa § 199d ods. 1 Exekučného poriadku, oprávnený má voči povinnému nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré v konaní platil, v rozsahu, v akom ich súd uviedol v poverení na vykonanie exekúcie alebo dodatku k povereniu na vykonanie exekúcie, ak ide o výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie.

32. Podľa § 199e Exekučného poriadku, ak je zástupcom oprávneného alebo povinného advokát, odmena za právne zastúpenie sa nahrádza podľa ustanovení o tarifnej odmene. Do začatia exekúcie má oprávnený nárok na náhradu trov právneho zastúpenia najviac vo výške odmeny za dva úkony právnej služby; a ak ide o exekúciu na vymoženie práva na peňažné plnenie, patrí mu náhrada týchto trov právneho zastúpenia najviac vo výške vymáhaného nároku podľa stavu ku dňu vydania poverenia na vykonanie exekúcie.

33. V ustanovení § 255 CSP sa ako kritérium priznania náhrady trov konania premieta zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu), a to tak, že neúspešná strana je povinná nahradiť úspešnej strane preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené trovy, ktoré táto strana vynaložila v súvislosti s uplatnením alebo bránením svojho práva. Oprávnený bol ale v tomto konaní neúspešný (súd jeho sťažnosť zamietol), voči povinnému mu tak nemohol vznikol nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré mu vznikli v súvislosti so sťažnostným konaním (§ 199d ods. 1 Exekučného poriadku). Keďže do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania len oprávnený (§ 35 ods. 1 Exekučného poriadku), nie je medzi kým rozhodnúť o nároku na náhradu trov tohto konania a preto výrok o trovách konania je v danom prípade nadbytočný (k tomu porovnaj napr. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. 02. 2017, sp. zn. 17Co/38/2017).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku, § 355 ods. 2 CSP).

Proti tomuto uzneseniu dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).